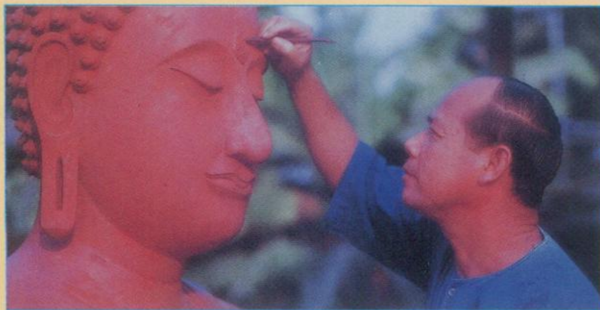

คู่มือท่องเที่ยว
พิษณุโลก
40 ปี
2503-2543

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จ่าทวี

แหล่งรวมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน
ต้นกำเนิดแห่งภูมิปัญญาไทย
สถานที่จัดแสดงวิถีชีวิตพื้นบ้าน
ของไทยที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง
ของประเทศไทย

เจ้าของรางวัลยอดเยี่ยม Tourism Awards (Award of Excellence)
ประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2541

จ่าสิบเอก ทวี บูรณเขตต์

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จ่าทวี

26/138 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ (055) 212749, 258715

** ปิดทุกวันจันทร์ **

"กว่าจะถึงวันนี้ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแห่งนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทุ่มเทจนตลอดชีวิต"

เปิดประตูเชื่อมต่อสู่โลกแห่งการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง...

ที่ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวทาง Internet ของ ททท.ภาคเหนือ เขต 3

เพียง Click ไปที่ http://www.thai.net/tatphs

ข้อมูล แผนที่ ข่าวสารทางการท่องเที่ยว โรงแรม ที่พัก งานประเพณี
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว Download ข้อมูลท่องเที่ยว ขอข้อมูลทาง Email
พยากรณ์อากาศก่อนเดินทาง ตารางเวลารถไฟ เครื่องบิน สถิติการท่องเที่ยว
พร้อมตั้งกระทู้ถามตอบปัญหาการท่องเที่ยว การเดินทาง ปรึกษาปัญหาการเดินทาง ฯลฯ

เพียง Click เดียวที่ http://www.thai.net/tatphs

พระพุทธชินราชงามเลิศ ถิ่นกำเนิดพระนเรศวร สองฝั่งน่านล้วนเรือนแพ
หวานฉ่ำแท้กล้วยตาก ถ้ำและน้ำตกหลากตระการตา

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดใหญ่อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน

เมืองเดิมของพิษณุโลก เป็นเมืองเก่าสมัยขอม อยู่ห่างจากตัวเมืองปัจจุบันลงไปทางใต้ประมาณ 5 กิโลเมตร เรียกว่าเมืองสองแคว ที่ตั้งเมืองสองแควเก่านั้น ปัจจุบันอยู่บริเวณวัดจุฬามณี สาเหตุที่ชื่อสองแคว เพราะเมืองนี้ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำ 2 สาย คือ แม่น้ำน่าน และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลมาบรรจบกันที่บ้านปากโทก อำเภอพรหมพิราม ปัจจุบันแม่น้ำแควน้อยเปลี่ยนทางเดินออกห่างตัวเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร

ประวัติเมืองพิษณุโลก

พิษณุโลกเป็นชุมชนโบราณปรากฏหลักฐานว่าเป็นสมัยก่อนประวัติศาสตร์ คือมีการค้นพบขวานหินขัดสมัยใหม่ที่มีการลับให้คมใช้เป็นอาวุธมีอายุราว 2,000-4,000 ปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีการค้นพบแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคหินตามท้องที่ต่าง ๆ ของ อ.ชาติตระการ

พิษณุโลกก่อนสมัยสุโขทัย พบพระปรางค์แบบขอมที่วัดจุฬามณี สร้างด้วยศิลาแลงก่อเป็นตรีมุข ตั้งบนฐานสูงซ้อนกัน 3 ชั้น แต่ละชั้นย่อมุมไม้ยี่สิบ

สมัยสุโขทัย เมืองสองแคว (พิษณุโลก) เป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรสุโขทัย ครั้งสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท) เมื่อประมาณปี พ.ศ.1900 โปรดให้ย้ายเมืองสองแควมาตั้งอยู่ ณ ตัวเมืองปัจจุบัน โดยให้พระเจ้า ไสฤๅไทย ราชโอรสมาครองเมืองในฐานะเมืองลูกหลวง เพื่อเป็นการปกป้องมิให้ทางกรุงศรีอุธยาคุกคามอาณาจักรสุโขทัย และได้ตั้งศูนย์กลางการบริหารอาณาจักรที่เมืองสองแคว เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ขุนหลวงพ่องั่วได้ขึ้นครองราชย์ที่กรุงศรีอยุธยา ทรงใช้กำลังยึดเมืองพิษณุโลกได้

สมัยอยุธยา เมืองพิษณุโลกทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะลักษณะที่ตั้งนั้นอยู่กึ่งกลางระหว่างกรุงศรีอยุธยา และอาณาจักรฝ่ายเหนือ ในสมัยสมเด็จพระบรมราชาที่ 2 (เจ้าสามพระยา) ทรงโปรดให้พระราเมศวร ราชโอรส ขึ้นไปปกครองเมืองสองแคว และครองราชสมบัติเฉลิมพระนามว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงปฏิรูปการปกครองดึงอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองหลวง โดยเปลี่ยนชื่อจากเมืองสองแควเป็นพิษณุโลก มีฐานะเป็นราชธานีของไทยอยู่นานถึง 25 ปี คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2006-2030 เมืองพิษณุโลกเป็นสื่อสำคัญในการรวมอาณาจักรสุโขทัย และอยุธยาเข้าเป็นอาณาจักรเดียวกันด้วยพระปรีชาสามารถของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พร้อมกับทรงอุปถัมภ์ ศาสนา การบูรณะและสร้างพระอารามวัดจุฬามณี ตลอดจนการบูรณะวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ แล้วทรงจัดให้มีการเฉลิมฉลองครั้งยิ่งใหญ่ถึง 15 วัน สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จมาประทับที่เมืองนี้และทรงผนวชที่วัดจุฬามณีด้วย

ต่อมาเมืองพิษณุโลก มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง และเป็นหน้าด่านสำคัญที่จะสกัดกั้นกองทัพพม่า มิให้รุกรานกรุงศรีอยุธยาได้ เช่น ในรัชกาลของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระองค์ทรงดำรงฐานะพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลก ระยะนั้นไทยตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า สมเด็จพระนเรศวรได้ทรงรวบรวมชายฉกรรจ์ชาวพิษณุโลกกอบกู้อิสรภาพชาติไทยได้ในปี พ.ศ.2127

สมัยกรุงธนบุรี เมื่อไทยเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าครั้งที่ 2 (พ.ศ.2310) บรรดาหัวเมืองใหญ่ ได้ตั้งเมืองเป็นอิสระ

รวมทั้งพิษณุโลกด้วย หลังจากพระเจ้ากรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสิน) มีชัยชนะบรรดาหัวเมืองดังกล่าว ได้ตั้งเมืองพิษณุโลกเป็นหัวเมืองเอกขึ้นกับกรุงธนบุรี

เมืองพิษณุโลกเป็นสถานที่ตั้งมั่นรับศึกกับพม่าก่อนจะยกทัพไปกรุงธนบุรี โดยเฉพาะการยกกองทัพของอะแซหวุ่นกี้ที่มาตีเมืองพิษณุโลก เมื่อปี พ.ศ. 2318 อะแซหวุ่นกี้ ต้องเผชิญการต่อสู้อย่างทรหดกับเจ้าพระยาจักรี และเจ้าพระยาสุรสีห์ ถึงขนาดต้องขอดูตัวเจ้าพระยาจักรี และทำนายว่าต่อไปจะได้เป็นกษัตริย์ ช่วงนั้นพิษณุโลกถูกล้อมอยู่ 4 เดือน อะแซหวุ่นกี้ก็เข้าเมืองได้ และทำลายเผาผลาญบ้านเมืองพินาศสิ้น ยกเว้นบริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารเพียงแห่งเดียว จากนั้นอะแซหวุ่นกี้ก็ได้รับคำสั่งให้ยกทัพกลับพม่า สงครามครั้งนี้แม้ว่าเจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยาสุรสีห์จะไม่สามารถป้องกันเมืองพิษณุโลกไว้ได้ แต่ข้าศึกต้องเผชิญกับการต่อสู้อย่างทรหด

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงดำริให้รื้อบ้าน และกำแพงเมืองพิษณุโลก เพื่อไม่ให้ศัตรูอาศัยเป็นที่มั่นต่อไป

ในปี พ.ศ.2437 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดระบบการปกครองมณฑลเทศาภิบาล ซึ่งเป็นระบบรวมอำนาจเข้ามาไว้ในส่วนกลาง และจัดตั้งมณฑลพิษณุโลกขึ้น มีเมืองต่างๆ ที่ขึ้นกับมณฑลพิษณุโลก ได้แก่ พิชัย สวรรคโลก พิษณุโลก พิจิตร สุโขทัย หล่มสัก และเมืองเพชรบูรณ์ รวมทั้งเมืองกำแพงเพชร และตากด้วย เมื่อยกเลิกการปกครองแบบมณฑลแล้วพิษณุโลกจึงมีฐานะเป็นจังหวัดเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันจังหวัดพิษณุโลก แบ่งการปกครองเป็น 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอวังทอง อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอพรหมพิราม อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอวัดโบสถ์ และอำเภอเนินมะปราง

สถานที่ท่องเที่ยว

เสาหลักเมืองพิษณุโลก

เสาหลักเมืองจังหวัดพิษณุโลก ประดิษฐานอยู่ภายในอาคารศาลหลักเมือง บริเวณริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันตก ตรงข้ามกับที่ว่าการอำเภอเมืองพิษณุโลก ออกแบบอาคารโดยกรมศิลปากร ซึ่งเป็นแบบยอดปรางค์ มีฐานกว้าง 16.60 เมตร สูง 10.65 เมตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ทรงประกอบพิธีเปิดศาลหลักเมืองจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันอังคารที่ 8 เมษายน 2540

เสาหลักเมืองจังหวัดพิษณุโลก เป็นเสาที่ทำจากไม้มงคลหลายชนิด ประกอบด้วยสามส่วนคือ ส่วนลำต้น *(จากโคนลำต้นลำต้นถึงลูกฟัก)* ทำจากไม้ราชพฤกษ์ ส่วนที่สองเป็นท่อนลูกแก้วท่อนบน ทำจากไม้ชิงชัน ส่วนที่สามเป็นส่วนยอดบน *(ยอดบัวตูม)* ประกอบด้วยลูกแก้วทำจากไม้สักทองตายพรายซึ่งหลวงปู่โง่นโสรโย วัดพระพุทธบาทเขารวก ตำบลวังหลุม จังหวัดพิจิตร เกจิอาจารย์ชื่อดัง ได้แกะสลักเสาหลักเมืองต้นนี้ ตามแบบกรมศิลปากร ขนาดความสูง 3.29 เมตร ลงรักปิดทองอบแห้ง เพื่อป้องกันการแตกร้าว และได้นำเสาหลักเมืองต้นนี้ เข้าพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม *(วัดพระแก้ว)* กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2538

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

วัดนี้มีชื่อเต็มว่าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ชาวบ้านส่วนใหญ่คุ้นเคยและมักเรียกขานกันว่า "วัดพระศรี" หรือ "วัดใหญ่" จนติดปาก แม้นพระประธานองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานในวิหารคือ "พระพุทธชินราช" ชาวเมืองพิษณุโลกนิยมเรียกกันอย่างสนิทคุ้นเคยว่า "หลวงพ่อใหญ่" ตามไปด้วย วัดใหญ่นับว่าเป็น

• วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร •

พระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก เพราะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวพิษณุโลกและชาวไทยทั้งประเทศ วัดพระศรีฯ หรือวัดใหญ่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน่านทางทิศตะวันออกตรงข้ามกับศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันนี้วัดพระศรีฯ หรือวัดใหญ่เป็นวัดชั้นเอก "วรมหาวิหาร" สร้างขึ้นในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไทแห่งกรุงสุโขทัย หรือพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกมาสร้างเมืองสองแคว ในปี พ.ศ. 1900 พร้อมกับสร้างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุในปีเดียวกัน ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารยังมีโบราณวัตถุล้ำค่าอีกมากมาย

• พระพุทธชินราช •

พระพุทธชินราช

เป็นพระพุทธรูปองค์ประธานปางมารวิชัย ขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 5 ศอก 1 คืบ 5 นิ้ว สูง 7 ศอก พระพุทธลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระพักตร์ค่อนข้างกลม พระขนงโก่ง พระเกตุมาลาเป็นรูปเปลวเพลิงมีลักษณะพิเศษที่เรียกว่าทีฆงคุลี คือที่ปลายนิ้วทั้งสี่ยาวเสมอกัน ซุ้มเรือนแก้วทำด้วยไม้แกะสลักสร้างในสมัยอยุธยา แกะสลักเป็นรูปตัวมกร *(ลำตัวคล้ายมังกรและมีงวงคล้ายช้าง)* อยู่ตรงปลายซุ้ม และตัวเหรา *(คล้ายจรเข้)* อยู่ตรงกลางซุ้ม และมีเทพอสุราคอยปกป้องรักษาองค์พระอยู่ 2 องค์ คือ ท้าวเวสสุวัณ และอารวกยักษ์ ตำนานการสร้างพระพุทธชินราชกล่าวว่า สร้างในสมัยพระศรีธรรมไตรปิฎก (พระยาลิไท) ในครั้งนั้น โปรดให้สร้างพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ขึ้น 3 องค์ คือ พระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดา การทำพิธีเททองสัมฤทธิ์ปรากฏว่าหล่อได้สำเร็จ เพียง 2 องค์ คือ พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดาเท่านั้น ส่วนองค์พระพุทธชินราชปรากฏว่าทองแล่นไม่ตลอดจึงชำรุดต้องทำพิมพ์หล่อใหม่ถึง 3 ครั้ง ครั้งสุดท้ายพระอินทร์ต้องแปลงองค์เป็นชีปะขาวมาช่วย ได้เททองหล่อพระพุทธรูปเมื่อวันพฤหัสบดี ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 6 ปีมะเส็ง นพศก จุลศักราช 319 จึงสำเร็จบริบูรณ์ พระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ ประดิษฐานอยู่ภายในวิหารวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จวบจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว *(รัชกาลที่ 3)* แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดอัญเชิญพระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดาไปประดิษฐาน ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ (รัชกาลที่ 5) ทรงสนพระทัยในความวิจิตรตระการตาแห่งองค์พระพุทธชินราช จึงทรงให้จำลองพระพุทธรูปแทนพระพุทธชินราช ขึ้นองค์หนึ่งเมื่อปี พ.ศ. 2444 แล้วอัญเชิญพระพุทธรูปจำลองลงไปกรุงเทพฯ เป็นพระประธานในพระวิหาร วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

บานประตูประดับมุก

พระวิหารอันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธชินราชหรือหลวงพ่อใหญ่ ทางเข้าพระวิหารด้านหน้ามีบานประตูขนาดใหญ่สวยงามประดับด้วยมุก สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวง สมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ ตรงกลางประตูมีสันอกเลาประดับลวดลาย "พุ่มข้าวบิณฑ์" สองข้างเป็นลายกนก ก้านแย่งในช่วงกลางของอกเลามีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เรียกว่า "นมอกเลา" ประดิษฐ์เป็นรูปบุษบก มีรูปพระอุณาโลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธองค์ประดิษฐานบนบัลลังก์อยู่ในบุษบก สองข้างเป็นรูป ชุมสายซึ่งเป็นเครื่องสูงชนิดหนึ่ง เป็นรูปฉัตร 3 ชั้น ใต้ฐานบุษบก มีรูปหนุมานแบกฐานไว้ ส่วนเชิงล่างของอกเลาทำเป็นรูปกุมภัณฑ์ ยืนถือกระบองท่าสำแดงฤทธิ ส่วนลวดลายบานประตูประดับมุกบานนี้เป็นลายกนกที่มีภาพสัตว์หิมพานต์ เช่น ราชสีห์ คชสีห์ เหมราช ครุฑ กินรีรำ และภาพสัตว์อื่น ๆ นอกจากลายกนกแล้วยังมีลวดลาย "อีแปะ" ด้านละ 9 วงมีดนกหูช้างประกอบช่องไฟระหว่างวงกลม หรือวงกลมเป็นลายกรุยเชิง มีลายประจำยามก้ามปู ประดับขอบรอบบานประตู เดิมบานประตูวิหารพระพุทธชินราช ทำด้วยไม้สักสลักงดงาม เมื่อทำบานประตูประดับมุกเสร็จ บานประตูเก่านำไปประดับประตูวิหารพระแท่นศิลาอาสน์ จังหวัดอุตรดิตถ์

พระเหลือ

หลังจากการสร้างพระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดาแล้ว พระยาลิไทรับสั่งให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือนำมารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัย ขนาดเล็กหน้าตัก กว้าง 1 ศอกเศษ เรียกชื่อพระพุทธรูปนี้ว่า "พระเหลือ" เศษทองยังเหลืออยู่อีกจึงได้หล่อพระสาวกยืนอยู่ 2 องค์ ส่วนอิฐที่ก่อเตาสำหรับหลอมทองในการหล่อพระพุทธรูปนำมารวมกันบนชุกชี (ฐานชุกชี) พร้อมกับปลูกต้นมหาโพธิ์ 3 ต้น ลงบนชุกชี เรียกว่า โพธิ์สามเส้า ระหว่างต้นโพธิ์ได้สร้างวิหารน้อยขึ้นมา 1 หลัง อัญเชิญพระเหลือกับพระสาวกเข้าไปประดิษฐานอยู่ เรียกว่า "วิหารพระเหลือ" ปัจจุบันนี้ยังคงมีอยู่

ปรางค์ประธานและพระอัฏฐารส

พระปรางค์องค์นี้สร้างแบบสมัยอยุธยาตอนต้น ตั้งอยู่บนฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ สันนิษฐานว่า แต่เดิมคงจะเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ *(ดอกบัวตูม)* ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยแท้และต่อมาเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา ทรงด้านหน้าพระปรางค์มีพระปูนปั้นเรียกว่า พระอัฏฐารส สูง 18 ศอก ปางประทับยืนยกพระหัตถ์ขวาขึ้นอยู่บนบริเวณเนินพระอัฏฐารส หรือที่เรียกกันว่า เนินวิหารเก้าห้อง

• ปรางค์ประธานและพระอัฏฐารส •

วัดนางพญา

ตั้งอยู่ถัดจากวัดราชบูรณะไปทางทิศตะวันออกและอยู่ในบริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ จากลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรม น่าจะสร้างขึ้นในสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ วัดนางพญานี้มีชื่อเสียงในด้านพระเครื่อง มีชื่อเรียกว่า "พระนางพญา" ซึ่งมีการพบกรุกันครั้งแรกราว พ.ศ. 2444 และในครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. 2497 การพบกรุครั้งหลังนี้เนื่องจากวัดดำริจะปลูกศาลเล็ก ๆ ขึ้น เมื่อขุดลงไปก็พบกรุพระจมฝังดินอยู่มากมาย ผู้ที่ได้พระนางพญาไปบูชาต่างก็เล่าลือกันถึงความศักดิ์สิทธิ์ พระนางพญาจึงเป็นที่นิยมของนักเลงพระเครื่อง ปัจจุบันนี้หาได้ยากมาก มีก็แต่ที่ได้สร้างจำลองขึ้นในภายหลัง

วัดราชบูรณะ

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก อยู่ใต้วัดพระศรีรัตน-มหาธาตุลงมาเล็กน้อย วัดราชบูรณะมีอาณาเขตติดต่อกับวัดนางพญา วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถ วัดราชบูรณะเท่านั้นที่มีพระอุโบสถ ทั้งพระอุโบสถวัดราชบูรณะและวิหารวัดนางพญามีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง คือ เศียรนาคที่ชายคาเป็นนาค 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงามพิจารณาดูตามชื่อแล้ว วัดราชบูรณะน่าจะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง อาจจะเป็นสมัยเดียวกับที่สมเด็จพระบรมไตรโลกนารถเสด็จมาครองเมืองพิษณุโลก ทรงบูรณะพระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ สร้างพระอุโบสถและวิหารวัดจุฬามณี เนื่องจากพระองค์ทรงมีบทบาททางบำรุงพระศาสนาที่พิษณุโลกมากที่สุด และประทับอยู่ ณ เมืองพิษณุโลกเป็นเวลาถึง 25 ปี

วัดเจดีย์ยอดทอง

เป็นวัดที่ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก โดยมีถนนพญาเสือผ่านไปทางเดียวกับวัดอรัญญิก วัดเจดีย์ยอดทองในปัจจุบันเหลือเจดีย์ทรงดอกบัวตูมเพียงองค์เดียวที่เป็นศิลปสุโขทัย ฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 20 เมตร เฉพาะยอดทรงดอกบัวตูมนั้น ได้เห็นรอยกระเทาะของปูนทำให้แลเห็นการเสริมยอดโดยการพอกปูนเพิ่มที่ยอดแหลมของดอกบัวตูม เป็นที่น่าสังเกตว่าลักษณะเจดีย์ทรงดอกบัวตูม ซึ่งเป็นศิลปของสมัยสุโขทัยนี้ยังคงมีปรากฏอยู่ในจังหวัดพิษณุโลกเพียงองค์เดียวเท่านั้น ส่วนองค์พระปรางค์ *(พระศรีรัตนมหาธาตุ)* ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ท่านผู้รู้ยืนยันว่า ทรงเดิมเป็นแบบดอกบัวตูมแต่ดัดแปลงเป็นแบบปรางค์ในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนารถ ฉะนั้นวัดเจดีย์ยอดทองจะต้องเป็นวัดโบราณสร้างขึ้นในสมัยเดียวกับวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ นับว่าเป็นวัดเก่าแก่ที่ควรจะช่วยกันอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ชมกันต่อไป

• วัดจุฬามณี •

วัดจุฬามณี

ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่านใต้เมืองพิษณุโลกประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นโบราณสถานที่มีมาก่อนสมัยสุโขทัย แต่ไม่มีหลักฐานปรากฏว่าใครเป็นผู้สร้าง วัดจุฬามณีเป็นวัดสำคัญและมีประวัติที่น่าสนใจ ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า *"สมเด็จพระบรมไตรโลกนารถ แห่งกรุงศรีอยุธยาได้สร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวกที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน ในครั้งนั้นได้มี ข้าราชบริพาน ออกบวชถึง 2,348 รูป วัดจุฬามณีคงจะร้างมาตั้งแต่เสียกรุงศรีอยุธยา ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการค้นหาวัดจุฬามณี โดยเข้าใจว่าอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจนสมัยรัชกาลที่ 5 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์เสด็จออกตรวจราชการหัวเมืองฝ่ายเหนือ เมื่อ พ.ศ. 2451 ทรงพบวัดจุฬามณีที่พิษณุโลก โดยพบหลักฐานสำคัญ คือศิลาจารึกที่มณฑปพระ*

*พุทธบาทจำลอง"*ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้สร้างขึ้นในแผ่นจารึก มีใจความสรุปได้ว่า *"เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธบาทสลักลงในแผ่นหินพระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน"* ปัจจุบันแผ่นศิลาจารึกนี้ยังคงอยู่ที่หน้ามณฑปพระพุทธบาทตามเดิม สิ่งสำคัญในวัดซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าสูงทางศิลปะคือ ปรางค์แบบขอม แต่มีขนาดเล็ก มีมุขด้านหน้าและมุขต่อกับองค์ปรางค์ ทางด้านหน้ายาวกว่าด้านข้าง ความกว้างของฐาน 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง มุขด้านหน้าก่อเป็นแบบตรีมุขปรางค์องค์นี้ในสมัยที่ยังสมบูรณ์ มีกำแพงแก้วล้อมรอบส่วนองค์ปรางค์นั้นมีแกนเป็นศิลาแลงชั้นเดิมปั้นปูนประดับลวดลายตามขั้น ตอนล่างแถบหน้ากระดานและบัวหน้ากระดานนั้นเป็นลายหงส์ ซึ่งเหมือนกับลายที่องค์ปรางค์รอบพระศรีรัตนมหาธาตุที่จังหวัดลพบุรี

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ตั้งอยู่ในโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมซึ่งเป็นพระราชวังจันทน์มาก่อนในอดีต เนื่องจากเห็นว่าที่ตั้งของโรงเรียนนี้เคยเป็นที่ประทับของพระองค์ท่าน ทางจังหวัดร่วมด้วยประชาชนทั่วประเทศจึงช่วยกันบริจาคเงินสร้างตัวศาลาเป็นรูปทรงไทยโบราณตรีมุขพระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชปั้นเท่าองค์จริง ประทับนั่งพระหัตถ์ทรงพระสุวรรณภิงคารหลั่งน้ำในพระอิริยาบถประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง กรมศิลปากรดำเนินการเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2504 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จทรงเปิดศาลานี้ เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2504 และทางจังหวัดพิษณุโลกถือเอาวันที่ 25 มกราคมทุกปี เป็นวันจัดงานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เพื่อชาวพิษณุโลกทุกคนจะได้ระลึกถึงอดีตมหาราชผู้ยิ่งใหญ่ของไทยเราตลอดกาล

พระราชวังจันทน์

พระราชวังจันทน์เป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2535 กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทน์ในบริเวณโรงเรียน ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้นทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัดพิษณุโลก แต่ในปัจจุบันนี้ กรมศิลปากรได้กลบหลุมขุดดังกล่าว เพื่อเป็นการอนุรักษ์โบราณสถานไว้ จนกว่าจะได้มีการขุดค้นอย่างจริงจังอีกครั้งหนึ่ง

• ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช •

กำแพงเมืองคูเมือง

กำแพงเมืองพิษณุโลกแต่เดิมเป็นกำแพงดินเช่นเดียวกับกำแพงเมืองสุโขทัย คงจะสร้างขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนารถเพื่อเตรียมรับศึกพระเจ้าติโลกราชแห่งราชอาณาจักรล้านนา และต่อมาในรัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิได้โปรดให้ซ่อมแซมกำแพงเมืองอีกครั้งเพื่อเตรียมรับศึกพม่า พอถึงรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้โปรด

ให้ชาวฝรั่งเศสสร้างกำแพงใหม่โดยก่อด้วยอิฐให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้รื้อกำแพงเมืองและป้อมต่าง ๆ เพื่อมิให้พม่าซึ่งรุกรานไทยอยู่เสมอยึดเป็นที่มั่น

กำแพงเมืองที่เห็นได้ชัดเจนขณะนี้คือ บริเวณวัดโพธิญาณ บริเวณ วัดน้อย และบริเวณสถานี ตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก สำหรับคูเมืองที่มีเห็นได้ชัดเจนคือ แนวที่ขนานไปกับถนนพระร่วง *(หลังสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม)*

เขาสมอแครง

ตั้งอยู่ ณ ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สูง 200 เมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอวังทอง ประมาณ 3 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากเมืองพิษณุโลก 14 กิโลเมตร บนเขามีสระน้ำเรียกว่า **"สระสองพี่น้อง"** น้ำในสระนี้มีใช้ได้ตลอดปี ด้วยเหตุนี้คนโบราณจึงได้ไปสร้างวัดไว้ถึง 7 วัด บัดนี้เป็นวัดร้างไปแล้ว ได้แก่ วัดเจดีย์ยอดด้วน วัดสระพังนาค วัดเจดีย์สามยอด วัดภางเหล็กไหล วัดตะรางเหล็ก วัดซุ้มขี้เหล็ก และวัดเขาสมอแครง วัดที่น่าสนใจมาก คือ วัดเจดีย์ยอดด้วน วัดนี้มี พระเจดีย์ใหญ่ตั้งอยู่ตรงยอดเขา *(ยอดพระเจดีย์หัก จึงเรียกว่า วัดเจดีย์ยอดด้วน)* ซึ่งเป็นบริเวณสูงที่สุด รูปทรงที่ปรากฏเป็นแบบระฆังคว่ำ ฐานเจดีย์มีลักษณะเหมือนกับพระเจดีย์ที่สุโขทัย จึงสันนิษฐานว่าพระเจดีย์นี้น่าจะสร้างราวสมัยพระมหาธรรมราชา (ลิไท) และคงซ่อมแซมในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนารถ จากนั้นได้มีการบูรณะต่อมาอีกหลายครั้งสมัยอยุธยา

วัดราชคีรีหิรัญยาราม (เขาสมอแครง)

หรือวัดพระพุทธบาทเขาสมอแครง วัดนี้ตั้งอยู่เชิงเขาสมอแครงด้านตะวันออกแต่เดิมเป็นวัดร้าง เพิ่งจะมีพระสงฆ์มาอยู่ประจำเมื่อ พ.ศ. 2496 ในบริเวณวัดมีรอยพระพุทธบาทจำลอง และบนเขาซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของวัดมีรอยพระบาทตะแคงติดอยู่กับหน้าผา ทางวัดมีงานนมัสการ พระพุทธบาทในกลางเดือน 3 เป็นประจำทุกปี

เมื่อประมาณต้นปี 2535 ได้มีการอัญเชิญพระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาวมาประดิษฐาน ณ วัดราชคีรีหิรัญยาราม ซึ่งแกะสลักจากหินทะเลสาบหยกขาวจากทะเลสาบใต้เมืองหางโจวประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นปางพิเศษที่ได้รับอนุมัติให้สร้างโดยรัฐบาลจีนโดยใช้ต้นแบบจากวัดเจ้าแม่กวนอิมพันมือเมืองหางโจว มีขนาดสูง 3 เมตร หนัก 3 ตัน พร้อมฐานบัวคว่ำบัวหงาย นับว่าเป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาวที่ใหญ่ และสวยงามมาก

• พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จ่าทวี •

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จ่าทวี

(จ่าสิบเอกทวี - พิมพ์ บูรณเขตต์)

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ตั้งอยู่บนถนนวิสุทธิ์กษัตริย์ในตัวเมืองพิษณุโลก ตรงข้ามกับโรงหล่อพระบูรณะไทย เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือทำมาหากินของชาวบ้านไทยในอดีต ตั้งแต่ชิ้นเล็ก ๆ จนถึงชิ้นใหญ่ ๆ เช่น

เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวเรือน และเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องมือดักจับสัตว์ชนิดต่างๆ สิ่งของที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีนับหมื่นๆชิ้นควรค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

พิพิธภัณฑ์เปิดให้ชมตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. หยุดทุกวันจันทร์ ซึ่งไม่คิดค่าธรรมเนียมในการเข้าชม โดยพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ขอรับเงินบริจาค เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

จ่าสิบเอก ดร.ทวี บูรณเขตต์ เจ้าของและผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ เป็นผู้มีฝีมือในทางปฏิมากรรม และเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้รับการเชิดชูเกียรติจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้เป็น **"บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาช่างฝีมือแขนงช่างหล่อ"** ในปี 2526 ต่อมาได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปะจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี 2527 และปริญญาศิลปศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยวิทยาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี 2541 ในปีเดียวกันนี้ สภาวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก ประกาศเกียรติคุณเป็น **"คนดีศรีพิษณุโลก"**

จ่าสิบเอก ดร.ทวี บูรณเขตต์ ดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ด้วยใจรัก ผลของการอุทิศตนเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย ทำให้พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ได้รับการยอมรับว่าเป็น **"ขุมทรัพย์ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย"** โดยในปี 2541 ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หอศิลปและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยนเรศวร

ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร *(ส่วนสนามบิน)* ถนนสนามบิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภายในจัดแสดงผลงานศิลปะกว่า 100 ชิ้น ของศิลปินที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย อาทิเช่น นายชวน หลีกภัย *(นายกรัฐมนตรี)* อ.สวัสดิ์ ตันติสุข *(ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์)* อ.พูน เกษจำรัส *(ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์)* อ.ประยูร อุลุชาฎะ *(ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์)* ประเทือง เอมเจริญ, ชวลิต เสริมปรุงสุข เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีส่วนของพิพิธภัณฑ์ "วิถีชุมชนภาคเหนือตอนล่าง" จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องมือทำมาหากิน ใบลาน เป็นต้น และยังเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล "โครงการท้องถิ่นศึกษาตอนล่าง" อีกด้วย

หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร เปิดให้เข้าชมทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ระหว่างเวลา 09.00-18.00 น. โทรศัพท์ (055) 230720 โทรสาร (055) 261080

พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีการจัดแสดงที่ชั้น 2 อาคารเอนกประสงค์ มหาวิทยาลัยนเรศวร *(ทุ่งหนองอ้อ)* อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภายในบริเวณอาคารประกอบด้วยห้องจัดแสดงนิทรรศการต่างๆ มีการจัดแสดงผ้า และผลิตภัณฑ์จากผ้า ที่นำมาจากแหล่งต่างๆ ของประเทศ และต่างประเทศ มีบริการข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย และเอกสารเกี่ยวกับการผลิต ประวัติพิพิธภัณฑ์ ทิศทางและแนวโน้มของการศึกษาเรื่องผ้าประเภทต่างๆ ตลอดจนการให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการวิจัยเชิงวิชาการในรูปแบบของเอกสาร และ CD-ROM และมีการจัดแสดงชุดฉลองพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระราชทาน แก่มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 6 ชุด นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงผ้าและพิพิธภัณฑ์ ผ้าไหม และผ้าฝ้ายจากร้านจิตรลดาอีกด้วย

พิพิธภัณฑ์ผ้าเปิดทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00 น. - 15.00 น. ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ พิพิธภัณฑ์ผ้ามหาวิทยาลัยนเรศวร ต.ทุ่งหนองอ้อ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ (055) 261000-4 ต่อ 1218

• อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ •

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ

มีชื่อเรียกตามชาวบ้านว่าน้ำตกปากรองอยู่ที่บ้านปากรอง ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 145 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามมากในจังหวัดพิษณุโลก มีถึง 7 ชั้น แต่ละชั้นมีความงดงามต่างกันออกไป เพราะน้ำตกมี 7 ชั้น ตั้งชื่อตามนามธิดาท้าวสามลในวรรณคดีไทยเรื่องสังข์ทอง เฉพาะชั้นที่ 3 และ 4 น้ำตกจากผาสูงประมาณ 10 เมตร แผ่เป็นฝอยกระจายทั่ว ชั้นที่เป็นแอ่งใหญ่ที่สุดคือชั้นที่ 1 การปีนเขาเพื่อขึ้นไปชมน้ำตกทั้ง 7 ชั้น น่าสนุกมาก บางตอนก็เป็นที่สูงชันต้องอาศัยเถาวัลย์ห้อยโหนขึ้นไป บางตอนก็เป็นช่องแคบ ๆ ต้องเอียงตัวเดิน บางตอนต้องคลานแต่เมื่อไปถึงบริเวณ น้ำตกแล้ว จะหายเหนื่อยทันที

การเดินทางไปน้ำตกชาติตระการนั้น หากเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวให้ใช้เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก เมื่อถึง กม. ที่ 68 (บ้านแยง) เลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 2013 ซึ่งเป็นเส้นทางไปสู่อำเภอนครไทยประมาณ 29 กม. เลี้ยวซ้ายเข้าอำเภอชาติตระการไปอีกประมาณ 38 กม. จะมีทางแยกขวาอีก 10 กม. ก็จะถึงน้ำตก หากท่านเดินทางโดยรถประจำทางให้ขึ้นรถประจำทางสายพิษณุโลก-ชาติตระการ ได้ที่สถานีขนส่งพิษณุโลก มีรถออกวันละ 7 เที่ยว คือ 06.00 น. 07.20 น. 09.30 น. 11.30 น. 12.50 น. 15.20 และ 16.30 น. เมื่อถึงอำเภอชาติตระการแล้วต่อรถสองแถวชาติตระการ - บ้านนาดอนเข้าไปยังน้ำตก

นักท่องเที่ยวที่สนใจจะพักที่น้ำตกชาติตระการ สามารถติดต่อจองที่พักได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. (02) 5795734, 5797223 หรือที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ โดยมีที่พัก จำนวน 4 หลัง ราคาตั้งแต่ 500-1,000 บาท ในกรณีนำเต็นท์มากางเอง เสียค่าธรรมเนียมคนละ 10 บาท/คืน

อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

ภูสอยดาว ประกาศพื้นที่จัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี 2539 ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 48,962.5 ไร่ ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ และอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ลักษณะภูมิ ประเทศประกอบด้วยภูเขาสูงตามแนวชายแดนไทย-ลาว มียอดภูสอยดาวสูงที่สุด 2,102 เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูงมีป่าปกคลุมอากาศหนาวเย็นเกือบตลอดทั้งปี สภาพป่าส่วนใหญ่ยังอุดมสมบูรณ์ มีทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ในพื้นที่ที่เคยเป็นที่ทำกินของชาวเขาเผ่าม้ง

<u>การเดินทาง</u>

จากสถานีรถโดยสารประจำจังหวัดพิษณุโลกมีรถโดยสารประจำทางไปอำเภอชาติตระการ เวลารถออกเที่ยวแรกโดยประมาณ 6.00 น., 7.20 น., 9.30 น., 11.30 น. 12.50 น. 15.20 น. และเที่ยวสุดท้าย 16.30 น. หลังจากนั้นต้องเดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ซึ่งมีรถสองแถวประจำทางเพียงเที่ยวเดียวเวลาประมาณ 12.00 น. เท่านั้น และหากต้องการความสะดวกก็ว่าจ้างรถกระบะของชาวบ้านแถวนั้น ไปส่งได้ราคาไป-กลับคันละ 500-600 บาท

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

ป่าสน ทุ่งดอกไม้ หน้าผา น้ำตกสายทิพย์ และน้ำตกภูสอยดาว อยู่ริมถนนเชิงภูสอยดาว

ที่พัก

บริเวณที่ทำการเดิมของอุทยานฯ มีกระต๊อบ 5-6 หลัง และหากขึ้นไปพักแรมที่ป่าสนต้องเตรียมเต็นท์หรือเปล และควรจัดเตรียมอาหารไปด้วย

สถานที่ติดต่อสอบถาม

กองอุทยานฯ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทรศัพท์ (02) 5795734 และ 5797223 หรืออุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ดำเนินการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2539 มีเนื้อที่ประมาณ 136,250 ไร่ หรือ 218 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก 4 อำเภอ คือ อำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ ตลอดจนครอบคลุมพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าสองฝั่งลำน้ำแควน้อย ป่าสวนเมี่ยง ป่าเขากระยาง และป่าน้ำเข็ก เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีความสวยงามร่มรื่น สภาพป่ายังคงอุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วยป่าไม้ เบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง และป่าดิบเขา มีหุบเขาสลับซับซ้อน สภาพพื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 100-645 เมตร เป็นแหล่งต้นน้ำหลายสายที่ไหลลงสู่ลำน้ำแควน้อย นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มานาชนิด เช่น หมูป่า ไก่ป่า เม่น กระรอก กระแต กระต่าย สัตว์เลื้อยคลานต่างๆ สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ และนกนานาชนิด ตลอดจนปลาน้ำจืดมากมาย ลักษณะภูมิประเทศมีหุบเขาสลับซับซ้อน สภาพพื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 100-645 เมตร เป็นแหล่งต้นน้ำหลายสายที่ไหลลงสู่ลำน้ำแควน้อย ลักษณะอากาศจะคล้ายกับท้องถิ่นใกล้เคียง ภูมิอากาศบางส่วนอาจแตกต่างไปจากบริเวณโดยรอบอยู่บ้าง เนื่องจากความสูง-ต่ำของภูมิประเทศและพื้นที่ปกคลุมด้วยป่า จะหนาวเย็นในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว (บ้านแก่งเจ็ดแคว) ได้แก่ น้ำตกแก่งเจ็ดแคว น้ำตกแก่งเตาเหล็ก น้ำตกแก่งคันนาน้อย น้ำตกแก่งโจน น้ำตกวังซาง และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

สำหรับในพื้นที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ที่ กค.1 (ภูแดงร้อน) บ้านทรัพย์ไพรวัลย์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกแก่งบัวคำ น้ำตก 5 ชั้น น้ำตกภูแดงร้อน น้ำตกห้วยพลูจุดชมวิวลานผามะเดื่อ และจุดชมวิวบ้านหนองหิน

การเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว

จากจังหวัดพิษณุโลก ตามทางหลวงหมายเลข 12 *(พิษณุโลก-หล่มสัก)* ประมาณ 6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปอำเภอวัดโบสถ์ *(ทางหลวงหมายเลข 11)* ประมาณ 25 กิโลเมตร เมื่อถึงอำเภอวัดโบสถ์ ก่อนขึ้นสะพานข้ามแม่น้ำน่าน ให้เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 15 กิโลเมตร เมื่อถึงบ้านนาขามให้เลี้ยวขวาไปประมาณ 9 กิโลเมตร เมื่อถึงหน้าโรงเรียนบ้านแก่งเจ็ดแคว ให้เลี้ยวขวาประมาณ 300 เมตร จะพบทางแยกด้านซ้ายมือเข้าสู่บริเวณอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว

การเดินทางสู่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ แก่งเจ็ดแคว ที่ กค.1 (ภูแดงร้อน)

จากจังหวัดพิษณุโลก ตามทางหลวงหมายเลข 12 *(พิษณุโลก-หล่มสัก)* ประมาณ 50 กิโลเมตร ผ่านตลาดบ้านทรัพย์ไพรวัลย์ อ.วังทอง เลี้ยวซ้ายไปทางบ้านห้วยพลู ประมาณ 1.5 กิโลเมตร เมื่อผ่านโรงเรียนบ้านห้วยพลู แล้วให้เลี้ยวขวาตรงไปประมาณ 1.5 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว และหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ที่ กค.1 *(ภูแดงร้อน)*

ที่พัก

– **อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว** มีบ้านพักรับรองจำนวน 1 หลัง ขนาด 3 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ พักได้ห้องละประมาณ 5-6 คน หากต้องการกางเต็นท์พักแรม *(ทางอุทยานฯ ไม่มีเต็นท์ ให้เช่า นักท่องเที่ยวต้องนำเต็นท์มาเอง)*

– **หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ กค.1** (ภูแดงร้อน) มีบ้านพัก 2 หลัง พักได้หลังละ 8-10 คน *(ทางอุทยานฯ ไม่มีเต็นท์ให้เช่า นักท่องเที่ยวต้องนำเต็นท์มาเอง)*

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

– **ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว** ที่ตั้งชั่วคราว หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ กค.1 *(ภูแดงร้อน)* บ้านห้วยพลู ต.ทรัพย์ไพรวัลย์ อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65130

– **ส่วนอุทยานแห่งชาติ** กรมป่าไม้ โทรศัพท์ (02) 5797223, 5795734

สถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทาง พิษณุโลก-หล่มสัก

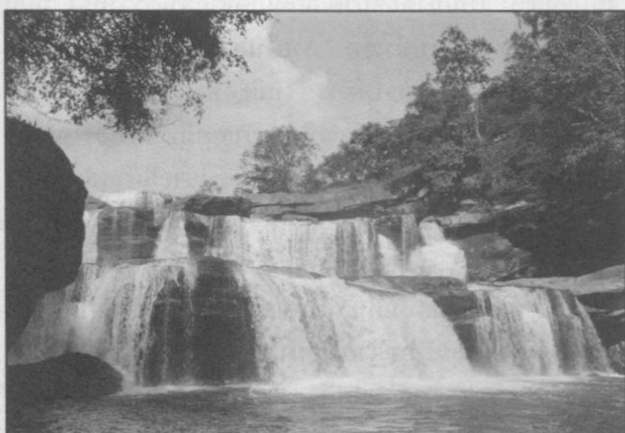
1. **น้ำตกวังนกแอ่น** หรือสวนรุกชาติสกุโณทยาน เป็นสวนรุกขชาติอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 33 ของถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก เลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีก 1 กิโลเมตร น้ำตกสกุโณทยาน เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่เกิดจากลำธารวังทอง อันมีต้นกำเนิดมาจากแม่น้ำเข็ก ภายในสวนสกุโณทยานมีอาณาบริเวณร่มรื่นด้วยพรรณไม้ต่างๆ ที่มีชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษติดไว้ทุกต้นที่ บริเวณทิศตะวันตกมีพลับพลารับเสด็จ ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อครั้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จประพาส เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2501 ทางทิศตะวันออกมีศาลาหลังหนึ่งตั้งอยู่ริมน้ำ ชื่อศาลาวนาศัย ใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรทิวทัศน์สองฝั่งลำน้ำวังทอง ก่อนถึงบริเวณตัวน้ำตกสกุโณทยาน 500 เมตร จะมีป้ายบอกทางขวาเลี้ยวไปอีก 10 เมตร ไปยังแก่งไทร ซึ่งเป็นอีกมุมหนึ่งของสวนรุกชาติสกุโณทยาน บริเวณกลางลำน้ำจะมีแก่งหินน้อยใหญ่คั่นสายน้ำเป็นขั้นๆ น่าดูมาก เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาพักผ่อนกันมาก

2. **น้ำตกแก่งซอง** อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 45 น้ำตกแก่งซองเป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่าน้ำตกสกุโณทยาน บริเวณโดยรอบมิได้จัดตั้งเป็นสวนป่าหรือแหล่งท่องเที่ยวแต่อย่างใด เพราะอยู่ริมถนนจึงมีบ้านเรือนไปตั้งอยู่ริมน้ำตกกันมาก

3. **น้ำตกปอย** เป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่าน้ำตกแก่งซอง อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 59-60 เลี้ยวขวาไปตามถนนอีก 2 กิโลเมตร อยู่ในบริเวณสวนป่ากระยาง ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ภายในบริเวณรอบๆ น้ำตกปอยได้รับการตกแต่งให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจไว้อย่างน่าดู มีร้านค้าบริการ

เครื่องดื่ม และอาหาร ศาลาพักผ่อน

4. **น้ำตกแก่งโสภา** น้ำตกแก่งโสภาเป็นน้ำตกแห่งสุดท้าย และมีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาน้ำตกที่อยู่ริมถนนสายพิษณุโลก - หล่มสัก น้ำตกแก่งโสภาอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 71-72 เข้าไปอีก 2 กิโลเมตร น้ำตกนี้งามสมชื่อ เป็นน้ำตกที่สูงมาก มี 3 ชั้น ตกจากผาหิน รูปร่างแปลกตาราวกับเอาหินเหลี่ยมๆ มากองขวางทางน้ำและมีช่วงลดหลั่นลงมาสู่พื้นล่างหลายระดับ บริเวณโดยรอบยังมีสภาพป่าที่ได้รับการดูแลรักษาไว้อย่างดีจึงร่มรื่นนับเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่

• น้ำตกแก่งโสภา •

นักทัศนาจรนิยมไปเที่ยวกันมากอีกแห่งหนึ่ง

5. **อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง** มีที่ทำการอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 80 เส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก คลุมเนื้อที่ 5 อำเภอ 2 จังหวัดใหญ่ คือ พิษณุโลกและเพชรบูรณ์ สภาพภูมิประเทศ เต็มไปด้วยภูเขาใหญ่น้อยสลับซับซ้อนกัน เป็นต้นน้ำลำธารของลำห้วยหลายสาย ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำน่านมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งได้ปรับปรุงให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวอุทยานฯ นี้มีลำห้วยที่ไหลผ่านแก่งหิน มีไม้พุ่มปกคลุมลานหินที่เรียงรายไปตามลำห้วยเหมาะเป็นที่พักผ่อนมาก

<u>สถานที่พัก</u> อุทยานฯ ได้จัดที่พักไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเป็นบ้านพักและเต็นท์ ประกอบด้วย

1. **บ้านมุมเมือง** 1,2,3,4,5 มี 2 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ พร้อมเครื่องนอน พักได้หลังละ 6 คน ราคา 600 บาท

2. **บ้านทับตามี** 1, 2 มี 2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ พร้อมเครื่องนอน พักได้หลังละ 14 คน ราคา 1,400 บาท

ที่สำหรับกางเต็นท์ต้องเสียค่าธรรมเนียมคืนละ 10 บาท/คน จัดแคมป์ไฟกองละ 100 บาท มีบริการไฟฟ้าตั้งแต่ 8.30 - 22.00 น. ติดต่อจองที่พักได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน

• อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง •

กรุงเทพฯ โทร. (02) 5795734, 5797223

6. **อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า** เป็นเทือกเขาตอนกลางของทิวเขาเพชรบูรณ์ 2 ในบริเวณรอยต่อของ 3 จังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย ภูหินร่องกล้ามียอดเขาสูงประมาณ 1,617 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ปกคลุมด้วยป่า 3 ประเภท คือ ป่าเต็งรัง หรือป่าแดง ลักษณะพรรณไม้ที่เด่นเป็นพวก เต็งรัง พะยอม เหียง ฯลฯ ป่าดิบเขา เป็นป่าทึบมีความชื้นสูง มีพรรณไม้ ที่เด่นจำพวกไม้ตระกูลก่อ อบเชย ทะโล้ ไม้ตระกูล หวาย ตระกูลปาล์ม เป็นต้น ป่าสนเขา มีสนสองใบและสนสามใบขึ้นปะปนกัน นอกจากนั้นยังพบพันธุ์กล้วยไม้ดอกไม้ป่าหลายชนิดขึ้นอยู่ตาม ลานหิน อาทิ ม้าวิ่ง เอื้องคำ

Phitsanulok Map

แผนที่พิษณุโลก

Drawing is not to scale

King Naresuan Shrine
ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

City Hall
ศาลากลาง

City Pillar Shrine
ศาลหลักเมือง

H11

to Sukhothai
ไป สุโขทัย

Naresuan Bridge
สะพานนเรศวร

Nan River

แม่น้ำน่าน

ถนนวังจันทน์
Wangchan Rd.

Riverside Park
สวนสาธารณะริมแม่น้ำน่าน

Rajabat Phibulsongkram Institute
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

Aekathossarot Bridge
สะพานเอกาทศรถ

Phitsanulok Bazaar
พิษณุโลกบาซ่าร์

Wat Prasrirattana Mahathat (Wat Yai)
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร (วัดใหญ่)

Wat Nang Phaya
วัดนางพญา

Market

H2

Topland Plaza
ท็อปแลนด์พลาซ่า

Wat Rajaburana
วัดราชบูรณะ

Wat Mai Apaiyaram
วัดใหม่อภัยาราม

School

Telecommunication Office and Post Office
ศูนย์โทรคมนาคม & ไปรษณีย์

H4

H16

Book Store

Telephone Office
องค์การโทรศัพท์

Buddha Bucha Rd.
ถนนพุทธบูชา

ถนนบรมไตรโลกนารถ
Boromtrailokanart Rd.

H18

Police Station
สถานีตำรวจ

Topland Arcade
ท็อปแลนด์อาเขต

Naresuan Rd.
ถนนนเรศวร

H7

Bakery

H24

H23

H25

H14

H22

Win Tour
วินทัวร์

Bakery

H20

Clock Tower
หอนาฬิกา

Phisanulok Yan Yon Tour
พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์

Bakery

Flying Vegetable
ผักบุ้งเหินฟ้า

Night Bazaar

H6

Market

ททท.
TAT

Ruamphaet Hospital
โรงพยาบาลรวมแพทย์

Buddha Chinnaraj Hospital
โรงพยาบาลพุทธชินราช

Phitsanuvej Hospital
โรงพยาบาลพิษณุเวช

H8

Inter Medical Hospital
โรงพยาบาลอินเตอร์เวชการ

Macro
แมคโคร

H13

H9

สะพานวัดจันทร์
Watchan Bridge

to Bangkok
ไป กรุงเทพฯ

วัดจุฬามณี
Wat Chulamanee (6 km.)

Tourist Police
ตำรวจท่องเที่ยว

Church

to Phetchabun
ไป เพชรบูรณ์

Lotus
โลตัส

H3

12

H17

Mosque
มัสยิด

Bus terminal
สถานีขนส่ง

Big C
บิ๊กซี

H10

H5

H15

H19

Aekathossarot Rd.
ถนนเอกาทศรถ

ถนนธรรมบูชา

Thammabucha Rd.

ถนนพระองค์ดำ
Phra-Ong-Dum Rd.

Rattanavej Hospital
โรงพยาบาลรัตนเวช

H12

Market

Market

H26

Wisutkasat Rd.
ถนนวิสุทธิ์กษัตริย์

Church

วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
Phitsanulok Technical Collage

ถนนรามเศวร
Ramesuan Rd.

ศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Sanambin Campus

Folk Lore Museum
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

H1

H21

Buddha Casting Factory
โรงหล่อพระ

Sanambin Rd.
ถนนสนามบิน

Air Port
สนามบิน

Symbol
สัญลักษณ์

Tourism Authority of Thailand
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

Tourist Police
ตำรวจท่องเที่ยว

Temple (Wat)
วัด

Department Store
ห้างสรรพสินค้า

Bank
ธนาคาร

Hospital
โรงพยาบาล

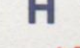
Air Port
สนามบิน

Railway Station
สถานีรถไฟ

City Bus Stand
ท่ารถรอบเมือง

Bus Terminal / Bus Office
สถานีขนส่ง

Hotel
โรงแรม

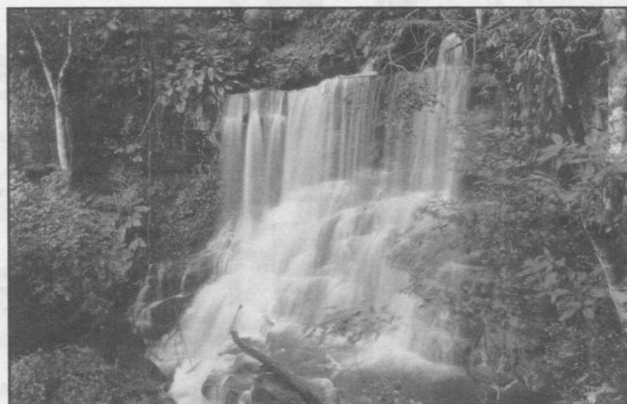
Tourism Authority of Thailand Nothern Office: Region 3
(Phitsanulok Sukhothai Phetchabun Uttaradit)
Tel&Fax (055)252742-3,259907 Email: tatphs@loxinfo.co.th

น้ำเต้าฤาษี เก้ากิ่ง หลุยเซีย หญ้า ปรากดอย ช้องนางคลี่ เอื้องสายสามสี เหง้าน้ำทิพย์ กุหลาบขาว และเฟิร์นต่างๆ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้ามีพื้นที่รอบบน เทือกเขา ส่วนมากเป็นลานหิน ลักษณะเป็นหินทรายแดง มีทั้งเป็นลานหินเรียบ บางตอนมีรอยแตกเป็นทางยาว บางตอนเป็นลานหินปุ่มเป็นหน้าผาสูงชัน บางตอนเป็นสวนหินดูงามแปลกตา ลักษณะเช่นนี้สันนิษฐานว่าเกิดจากการยุบตัว และโก่งตัวของพื้นโลก เป็นสภาพธรรมชาติที่สวยงามแปลกตาที่ไม่ ค่อยได้พบเห็นบ่อยนัก สภาพอากาศโดยทั่วไปนั้นหนาวเย็นตลอดปี อุณหภูมิต่ำสุด 0-4 องศาเซลเซียส มีฝนตกชุกในฤดูฝนและหนาว มีเมฆหมอก หนาทึบ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 18-25 องศาเซลเซียส เทือกเขาภูหินร่องกล้านี้เคยเป็นศูนย์กลางที่ตั้งฐานที่มั่นการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ใหญ่และสำคัญที่สุดของภาคเหนือ ซึ่งเป็นศูนย์กลาง แพร่กระจายลัทธิคอมมิวนิสต์ไปสู่เขาค้อ ภูขัด และภูเมี่ยง จนทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงทางการเมือง เคยเป็นยุทธภูมิที่สำคัญเนื่องมาจากความขัดแย้งของลัทธิและแนวความคิดทางการเมือง เมื่อเหตุการณ์สงบลงในปลายเดือนพฤศจิกายน 2525 พตท.33 ได้ตัดเส้นทางผ่านใจกลางภูหินร่องกล้าและได้ประสานงานกับกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกันสำรวจและส่งเสริม ให้ฟื้นฟูภูหินร่องกล้า ให้มีความมั่นคงและปลอดภัย โดยจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า และนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของภาคเหนือตอนล่าง เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวที่อื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แหล่งประวัติศาสตร์ คือ สถานที่ต่างๆ ที่อดีต ผกค. เคยใช้เป็นที่อยู่อาศัยประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแห่ง และได้รับการรักษาดูแลให้อยู่ในสภาพเดิมเท่าที่เคยเป็นมา

2. แหล่งความงามทางธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะทางธรณีวิทยาที่ทำให้เกิดลักษณะพิเศษที่น่าพิศวง อาทิ ลานหินแตก ลานหินปุ่ม ผาชูธง ฯลฯ

<u>สถานที่พัก</u> อุทยานฯ ได้จัดที่พักไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเป็นบ้านบังกะโล และเต็นท์ สนใจติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทรศัพท์ (01) 2260726, (055) 233527

• น้ำตกหมันแดง อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า •

ของดีเมืองพิษณุโลก

1. **กล้วยตากบางกระทุ่ม** เป็นของฝากที่มีชื่อของจังหวัดพิษณุโลก กล้วยตากบางกระทุ่ม มีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวานอร่อย น่ารับประทาน นักท่องเที่ยวจะหาซื้อกล้วยตากบางกระทุ่มได้ที่ศาลาขายของที่ระลึกในวัดใหญ่ หรือร้านค้าของที่ระลึกทั่วไปในตลาด

2. **แหนมและหมูยอสุพัตรา** เป็นแหนมสด และหมูยอขึ้นชื่อของพิษณุโลก สะอาด รสชาติอร่อย เป็นอุตสาหกรรมภายในครอบครัวของโรงงานสุพัตรา คนพิษณุโลกโดยแท้

3. **สุนัขพันธุ์บางแก้ว** ความภูมิใจของชาวพิษณุโลกที่ได้มีสุนัขบางแก้วนั้นคือ ดุ ซื่อสัตย์ กตัญญูต่อผู้เลี้ยงและค่อนข้างขี้อิจฉา ลักษณะพันธุ์แท้นั้น ปากแหลมคล้ายสุนัขจิ้งจอกหางเป็นพวง หูชัน ชอบเล่นน้ำ ทุกวันนี้ ราคาซื้อขายในจังหวัดพิษณุโลกตั้งแต่ 500 จนถึงราคาเป็นหมื่นบาท

4. **ไก่ชนพระนเรศวร หรือไก่เจ้าเลี้ยง** เป็นไก่อู พันธุ์เหลืองหางขาว เป็นไก่มีสกุล มีคุณสมบัติทรหด แข็งแรง ชนได้

ทนทานในการต่อสู้ และมีความเชื่อว่าเป็นไก่พันธุ์เกี่ยวกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราชนำไปตีกับไก่ของพระมหาอุปราชาแห่งกรุงหงสาวดีปัจจุบัน มีการอนุรักษ์แพร่พันธุ์ให้ชมและจำหน่ายอย่างแพร่หลาย

5. น้ำปลาบางระกำ อำเภอบางระกำมีชื่อในเรื่องการทำน้ำปลามานานแล้ว น้ำปลาบางระกำทำจากปลาสร้อยในลำน้ำยม แม้รสชาติจะไม่หอมหวานชวนเหยาะอาหารเหมือนน้ำปลาหลายยี่ห้อ แต่รับรองคุณภาพได้เลยว่าเป็นน้ำปลาแท้ ๆ ไม่เป็นพิษเป็นภัยในการบริโภค

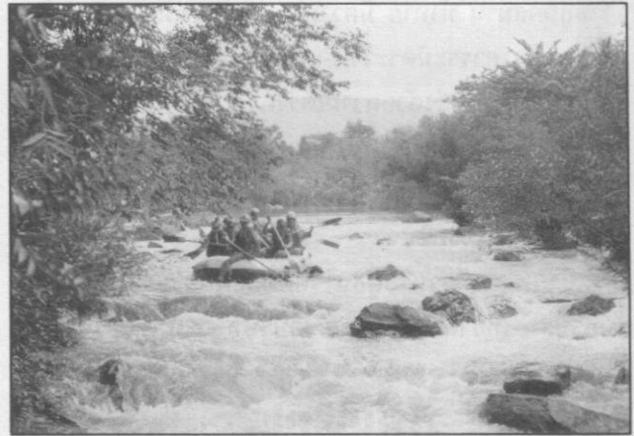
6. ไม้กวาดนาจาน อำเภอชาติตระการเป็นอำเภอที่มีประชากรน้อย แต่ประชากรได้พยายามทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มให้กับครอบครัวบ้านนาจานเป็นหมู่บ้านที่ทำไม้กวาดจากดอกหญ้าแท้ ๆ และใช้ด้ามหวายอย่างดีฝีมือละเอียดราคาไม่แพง

7. จำปาขาวนครไทย จำปาขาวนครไทยจัดว่าเป็นต้นไม้ประเภทดอกใหญ่ที่สุดในโลกก็เป็นได้ อายุราว ๆ 700 กว่าปี เกิดมาพร้อมกับอำเภอนครไทย อยู่ในวัดกลางใกล้กับอำเภอนครไทย ขนาดลำต้นใหญ่ 3 เมตรเศษ สูง 9-10 เมตร

รายการนำเที่ยวยอดนิยม

รายการสามล้อทัวร์

เป็นรายการท่องเที่ยวที่ถูกจัดขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวไปชมชีวิตยามราตรีของชาวเมืองพิษณุโลก โดยพาหนะราคาถูก คือ "สามล้อ" นักท่องเที่ยวจะเพลิดเพลินกับบรรยากาศแสงสีและกิจกรรมกลางคืน บนเส้นทางต่าง ๆ ในเขตตัวเมือง เช่น ย่านตลาดอาหาร ผัก ผลไม้ ย่านการค้าธุรกิจสำคัญ ๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดอาหารนานาชนิดบริเวณริมแม่น้ำน่าน ถนนพุทธบูชา ซึ่งมีให้เลือกชมมากมาย นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการสามล้อทัวร์ได้จากโรงแรมชั้นหนึ่งทุกแห่งในจังหวัดพิษณุโลก

• การล่องแก่งลำน้ำเข็ก •

ล่องแก่งเรือยางลำน้ำเข็ก

ลำน้ำเข็ก หรือแม่น้ำวังทอง กำเนิดจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ด้าน อ.เขาค้อ ไหลผ่านอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ผ่านเป็นน้ำตกศรีดิษฐ์ น้ำตกแก่งโสภาที่สวยงามของพิษณุโลก น้ำตกปอย น้ำตกแก่งซอง และน้ำตกวังนกแอ่น แล้วไหลผ่าน อ.วังทอง ไปรวมกับแม่น้ำน่านที่ อ.บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก เป็นลำน้ำที่ไม่ใหญ่มากนัก มีเกาะแก่งมากมายตลอดลำน้ำที่คดเคี้ยวไปมา และลดหลั่นเป็นขั้นมีชั้นต่าง ๆ เป็นระยะ ประกอบกับสองฟากฝั่งของลำน้ำเข็กอุดมไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและที่หากินของสัตว์ป่าหลายชนิด จึงทำให้ลำน้ำเข็กมีภูมิทัศน์ที่สวยงามเหมาะแก่ชมความงามและศึกษาธรรมชาติของลำน้ำสายนี้

การล่องแก่งเป็นกิจกรรมที่กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวแบบผจญภัยและต้องการศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถล่องแก่งเรือยางลำน้ำเข็กได้ในฤดูฝน คือช่วงเดือนมิถุนายน-ตุลาคมของทุกปี ซึ่งน้ำมีปริมาณมากระดับน้ำสูง และกระแสน้ำก็จะมีความรุนแรงตามมาด้วย ซึ่งการล่องแก่งของลำน้ำสายนี้จะพบกับแก่งต่าง ๆ ที่มี

ความสนุกสนาน ท้าทาย มีความรุนแรงตั้งแต่ระดับ 1-5 โดยนักท่องเที่ยวควรระมัดระวังเป็นพิเศษ และเชื่อฟังคำแนะนำของผู้นำการล่องแก่งด้วยความเคร่งครัด เส้นทางการล่องแก่งลำน้ำเข็กเริ่มจากบริเวณบ้านปากยาง ต.ทรัพย์ไพรวัลย์ อ.วังทอง ไปจนถึงน้ำตกแก่งซอง ระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง

นักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจติดต่อสอบถามข้อมูลโดยตรงกับบริษัทนำเที่ยวล่องแก่ง (รายชื่อบริษัททัวร์หน้า 25)

งานประเพณี

ประเพณีการแข่งเรือยาว

การแข่งเรือยาวเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาวจังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ยึดถือมาเป็นเวลาช้านาน จนกระทั่งปัจจุบันนี้จังหวัดพิษณุโลกจะจัดงานแข่งเรือยาวประเพณีประมาณเดือนกันยายนของทุกปี หลังจากการนำผ้าห่มมาห่มองค์พระพุทธชินราชเรียบร้อยแล้ว ในงานนี้จะมีการประกวดขบวนเรือ การจัดการแข่งขันเรือยาวประเพณี และมีการประดับขบวนเรือต่าง ๆ สวยงามน่าชม งานนี้จะจัดบริเวณแม่น้ำน่าน หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ประเพณีปักธงนครไทย

เป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยชาวนครไทยมีความเชื่อว่า อำเภอนครไทย คือ "เมืองบางยาง" ในอดีต ซึ่งพ่อขุนบางกลางหาวใช้เป็นที่รวบรวมไพร่พลเพื่อขับไล่ขอม ในการต่อสู้ครั้งนั้น พ่อขุนบางกลาวหาวได้รับชัยชนะจากการสู้รบ จึงทรงเอาผ้าคาดเอาวผูกปลายไม้ปักไว้บนยอดเขาช้างล้วง เพื่อเป็นอนุสรณ์ในชัยชนะ

ชาวนครไทยจึงได้ยึดถือเป็นประเพณีปฏิบัติ ในวันขึ้น 14 ค่ำเดือน 12 ของทุกปี ซึ่งชาวนครไทยจะร่วมกันทอผืนธงผ้าฝ้าย และจะนำไปยังเขาช้างล้วงเพื่อปักธงชัย โดยมีพระสงฆ์ร่วมเจริญชัยมงคลคาถา โดยในการจัดงานจะมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น การประกวดแห่ธง การแข่งขันผู้พิชิตเขาช้างล้วง การประกวดธิดาปักธง ฯลฯ

งานมหกรรมอาหารและสินค้าของที่ระลึก จังหวัดพิษณุโลก

งานมหกรรมอาหารฯ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนเมษายน และธันวาคมของทุกปี โดยเทศบาลนครพิษณุโลก ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 3 (พิษณุโลก) จัดรวบรวมร้านอาหารและร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงมาร่วมออกร้านในบริเวณสวนสาธารณะริมแม่น้ำน่าน ซึ่งการจัดในแต่ละครั้งจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจ เดินทางมาร่วมชิมอาหารพื้นเมือง และซื้อสินค้าของที่ระลึกจำนวนมากมาย

สุนัขพันธุ์บางแก้ว

สุนัขพันธุ์บางแก้วเป็นสุนัขไทยพันธุ์หนึ่ง มีถิ่นกำเนิดที่หมู่บ้านบางแก้ว ตำบลท่างาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ประวัติความเป็นมาของสุนัขบางแก้วไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่จากสันนิษฐานและคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมา พอสรุปได้ว่า *"หลวงปู่มาก สุวัณณโชโย (เมธาวี) เจ้าอาวาสวัดบางแก้ว ได้เลี้ยงสุนัขไว้ที่วัดหลายสิบปี ต่อมาวันหนึ่งสุนัขที่วัดผสมพันธุ์กับสุนัขป่า และได้ให้กำเนิดเป็นลูกสุนัขเป็นพันธุ์บางแก้วที่เป็นเอกลักษณ์ขึ้นมา"*

เนื่องจากมีผู้นิยมเลี้ยงสุนัขพันธุ์บางแก้วมากขึ้นทั้งเฝ้าบ้านเฝ้าสวน หรือแม้กระทั่งเลี้ยงไว้ในเชิงพาณิชย์ ปัจจุบันมีชมรมผู้เลี้ยงพันธุ์บางแก้วหลายชมรม ดังนั้น เพื่อให้การเลี้ยงสุนัขพันธุ์บางแก้ว เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ คุณสมบัติที่ดีของสุนัขพันธุ์บางแก้ว สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิษณุโลก จึงได้กำหนดมาตราฐานพันธุ์ของสุนัขบางแก้วขึ้น ดังนี้

ถิ่นกำเนิด : เป็นสุนัขไทยพันธุ์หนึ่ง มีถิ่นกำเนิดที่หมู่บ้านบางแก้ว ตำบลท่างาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ประเทศไทย

ลักษณะทั่วไป : สุนัขขนาดกลาง โครงสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส มีสัดส่วนค่อนข้างกลมกลืน ประกอบด้วยกล้ามเนื้อที่สมบูรณ์ แข็งแรง เคลื่อนไหวแคล่วคล่อง

พฤติกรรมและอารมณ์ : ตื่นตัว ร่าเริง จิตประสาทมั่นคง ไม่ขนาดกลัว ซื่อสัตย์ ฉลาด หวงแหนทรัพย์สิน กล้าหาญ ฝึกง่าย เชื่อฟังคำสั่ง สามารถฝึกใช้งานได้ดี

นอกจากนี้ยังมีผู้เลี้ยงสุนัขบางแก้วบางท่านให้คุณสมบัติที่ดีของสุนัขพันธุ์บางแก้วเพิ่มเติม เช่น หัวกระโหลกควรจะใหญ่ ปากแหลม หูเรียวเล็กเป็นสามเหลี่ยม และหูไม่ตก แผงขนบริเวณคอต่อกับหลังจะเป็นแผงขนยาวเรียบ ไม่หยักศกมาก ลำตัวได้รูปสี่เหลี่ยมจตุรัส *(ความยาวลำตัววัดจากขาหน้าถึงขาหลัง ยาวประมาณเท่ากับความสูงของลำ)* ขาลักษณะเหมือนขาสิงห์ ขาอวบใหญ่ได้สัดส่วน หางฟูเป็นพวง หางไม่บิดเอียงด้านใดด้านหนึ่งเมื่อหางไม่กระดิก พฤติกรรมนิ่ง ดุ ฝึกสอนง่าย รักเจ้าของ หวงสมบัติ หากสุนัขพันธุ์บางแก้วตัวใดมีลักษณะครบถ้วนดังนี้ จะสวยงาม และมีราคาสูง

การเดินทาง

การเดินทางจากกรุงเทพฯ - พิษณุโลก

ทางรถยนต์

จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงวังน้อย แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท แล้วเลี้ยวขวาไปตามเส้นทางสายตาคลี-ตากฟ้า 40 กิโลเมตร (ทางหลวงหมายเลข 1) จากตากฟ้า เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 11 ไปอีก 160 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 12 ไปอีก 17 กิโลเมตร ถึงพิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ 450 กิโลเมตร หรือจากชัยนาท ยังไม่ต้องเลี้ยวขวาไปตาคลี-ตากฟ้า แต่ขับต่อไปนครสวรรค์ จากนครสวรรค์ ใช้เส้นทางหมายเลข 117 ตรงสู่พิษณุโลก รวมระยะทาง 370 กิโลเมตร

รถประจำทาง (บ.ข.ส.)

มีรถประจำทางออกจากสถานีขนส่งสายเหนือทุกวัน ตั้งแต่ เวลา 13.00 น. ถึง 22.00 น. ทุก 1 ชั่วโมง โดยประมาณ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (02) 9378055

รถประจำทางปรับอากาศ

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์ มีรถประจำทางปรับอากาศชั้นหนึ่ง จากกรุงเทพฯ - พิษณุโลก ทุกวัน วันละ 13 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 08.00 น. ถึง 23.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (02) 9362924-5

วินทัวร์ มีรถปรับอากาศชั้น 1 จาก กรุงเทพฯ - พิษณุโลก ทุกวัน วันละ 9 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 07.00 น. ถึง 22.30 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (02) 9363753

เชิดชัยทัวร์มีรถปรับอากาศชั้น 1 จากกรุงเทพฯ ถึงพิษณุโลก วันละ 4 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 10.00 น. ถึง 22.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (02) 9360198

รถไฟ

มีรถไฟจากกรุงเทพฯ - พิษณุโลก โดยออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง วันละ 14 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 07.05 น. ถึง 23.10 น.ทุกวัน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง โทรศัพท์ (02) 2237010 ต่อ 5100-1

รถไฟด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์)

มีรถไฟด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) จากกรุงเทพฯ - พิษณุโลก ทุกวัน โดยออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง วันละ 5 เที่ยว คือ เที่ยว ตั้งแต่เวลา 08.25-23.10 น.

เครื่องบิน

มีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ - พิษณุโลก วันละ 4 เที่ยว อัตราค่าโดยสาร 1110 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ บริษัทการบินไทย จำกัด โทรศัพท์ (02) 2800070

การเดินทางจากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ

รถประจำทาง (บ.ข.ส.)

มีรถประจำทางออกจากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ ทุกวัน ตั้งแต่ เวลา 06.30 น. ถึง 22.00 น. ทุก 1 ชั่วโมงโดยประมาณ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ โทรศัพท์ (055) 242430

รถประจำทางปรับอากาศ

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์ มีรถประจำทางปรับอากาศชั้นหนึ่ง จากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ ทุกวัน วันละ 12 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 09.15 ถึง 24.30 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่โทรศัพท์ (055) 258647

วินทัวร์ มีรถปรับอากาศชั้น1 จากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ ทุกวัน วันละ 7 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 10.20 น. ถึง 24.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (055) 243222

เชิดชัยทัวร์ มีรถประจำทางปรับอากาศชั้นหนึ่ง จากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ ทุกวัน วันละ 3 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 10.00 น. ถึง 22.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ (055) 242959

รถไฟ

มีรถไฟจากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ โดยออกจากสถานีรถไฟพิษณุโลก ทุกวัน วันละ 14 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 02.05 น. ถึง 23.29 น.

รถไฟด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์)

มีรถไฟด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) จากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ ทุกวัน โดยออกจากสถานีรถไฟพิษณุโลก วันละ 4 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 02.05-23.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สถานีรถไฟพิษณุโลก โทรศัพท์ (055) 258005

เครื่องบิน

มีเที่ยวบินจากพิษณุโลก - กรุงเทพฯ วันละ 4 เที่ยว อัตราค่าโดยสาร 1,110 บาท โดย บริษัท การบินไทย จำกัด โทรศัพท์ (055) 258020, 258029

โรงแรมและที่พักในจังหวัดพิษณุโลก

รหัสทางไกล (055)

ที่พักในเขตอำเภอเมือง

1. โรงแรมพิษณุโลกธานี (H 1)
   39 ถนนสนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 211065-69 โทรสาร 211071
   สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 236-0450 - 9
   โทรสาร (02) 2384797
   จำนวนห้องพัก 110 ห้องแอร์ ราคา 800-4,500 บาท
2. โรงแรมท็อปแลนด์ (H 2)
   68/33 ถนนเอกาทศรฐ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 247800 - 9, 245390 - 1 โทรสาร 247815, 245395
   สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 2150575, 2156108,
   โทรสาร (02) 2150511
   จำนวนห้องพัก 252 ห้องแอร์ ราคา 900 - 2,500 บาท
3. โรงแรมอมรินทร์ลากูน (H 3)
   52/299 ถนนพระองค์ขาว อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 220999 โทรสาร 220944
   สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 6684277
   โทรสาร (02) 6685222
   จำนวนห้องพัก 302 ห้องแอร์ ราคา 1,000 - 4,000 บาท
4. โรงแรมไพลิน (H 4)
   38 ถนนบรมไตรโลกนารถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 252411-5 โทรสาร 258185
   สำนักงานที่กรุงเทพฯ โทร. (02) 2157110-2 โทรสาร 2155640
   จำนวนห้องพัก 247 ห้องแอร์ ราคา 1,452 - 4,235 บาท

5. โรงแรมราชพฤกษ์ (H 5)

99/9 ถนนพระองค์ดำ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 258788-9, 258477, 212727-30 โทรสาร 251395

สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 2294496

จำนวนห้องพัก 123 ห้องแอร์ ราคา 500 - 3,000 บาท

6. โรงแรมเทพนคร (H 6)

43/1 ถนนศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 244070 - 4 โทรสาร 251897

จำนวนห้องพัก 150 ห้องแอร์ ราคา 500 - 1,500 บาท

7. โรงแรมอมรินทร์นคร (H 7)

3/1 ถนนเจ้าพระยา อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 219069-78 โทรสาร 219500

จำนวนห้อง 118 ห้องแอร์ ราคา 550 - 3,000 บาท

8. โรงแรมน่านเจ้า (H 8)

242 ถนนบรมไตรโลกนารถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 252510-4, 244702 - 5 โทรสาร 244794

สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 2781749, 2790136

จำนวนห้องพัก 150 ห้องแอร์ ราคา 900 - 2,500 บาท

9. โรงแรมลาพาโลมา (H 9)

103/8 ถนนศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 217930-6 โทรสาร 217937

สำนักงานกรุงเทพฯ โทร/โทรสาร (02) 9385570, 9386918

จำนวนห้องพัก 249 ห้องแอร์ ราคา 800 - 2,500 บาท

10. โรงแรมโกลเด้นแกรนด์ (H 10)

63/28 ถนนธรรมบูชา อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 210234 - 7 โทรสาร 210887

จำนวนห้องพัก 110 ห้องแอร์ ราคา 650 - 2,500 บาท

11. โรงแรมวังแก้ว (H 11)

9 ถนนเทพารักษ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 245581-8 โทรสาร 245589

จำนวนห้องพัก 85 ห้องแอร์ ราคา 490 - 765 บาท

12. โรงแรมอู่ทอง (H 12)

80/13 ถนนพระองค์ดำ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 210424-7 โทรสาร 211003

จำนวนห้องพัก 96 ห้องแอร์ ราคา 480 - 760 บาท

13. โรงแรมอินทรา (H 13)

103/8 ถนนศรีธรรมไตรปิฎก อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 259188, 259638, 258085

จำนวนห้อง 45 ห้องแอร์ ราคา 250 - 800 บาท

14. โรงแรมสมัยนิยม (H 14)

175 ถนนเอกาทศรฐ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 247527, 258575

จำนวนห้องพัก 37 ห้องแอร์ ราคา 300 - 450 บาท

15. โรงแรมช้างเผือก (H 15)

63/28 ถนนธรรมบูชา อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 212558, 252899 โทรสาร 252493

จำนวนห้องพัก 52 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 230 - 390 บาท

16. โรงแรมสยาม (H 16)

4/8 ถนนอาทิตย์วงศ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 258844, 219433-4

จำนวนห้องพัก 40 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 120 - 300 บาท

17. โรงแรมราชวงศ์ (H 17)

714 ถนนมิตรภาพ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 259569, 241917, 241789, 220378 โทรสาร 258590

จำนวนห้องพัก 95 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 200 - 600 บาท

18. โรงแรมศิวะเทพ (H 18)
110/21 ถนนประสงค์ประสาท อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 244933-4, 219146 - 8 โทรสาร 244933
จำนวนห้องพัก 40 ห้องแอร์และพัดลม
ราคา 250 - 440 บาท

19. ราชพฤกษ์เกสท์เฮ้าส์ (H 19)
99/9 ถนนพระองค์ดำ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 259970, 259203 โทรสาร 251093
จำนวนห้องพัก 80 ห้องแอร์และพัดลม
ราคา 250 - 360 บาท

20. ลิไทเกสท์เฮ้าส์ (H20)
73/1 อาคารลิไท ถนนพระยาลิไท อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. (055) 219626-9 โทรสาร : (055) 219627
จำนวนห้องพัก 50 ห้อง แอร์และพัดลม
ราคา 150-440 บาท

21. บ้านเยาวชนนานาชาติ (H 21)
38 ถนนสนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 242060 โทรสาร 210864
จำนวนห้องพัก 22 ห้องแอร์และพัดลม
และหอพักรวม 2 ห้องพัดลม ราคา 120 - 400 บาท

22. โรงแรมเอเชีย (H 22)
176/1 ถนนเอกาทศรฐ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 258378, 219401 โทรสาร 230419
จำนวนห้องพัก 13 ห้องแอร์และพัดลม
ราคา 200 - 500 บาท

23. โรงแรมลอนดอน (H 23)
21-22 ถนนไสฤาไท อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 225145
จำนวนห้องพัก 11 ห้อง ราคา 150 - 200 บาท

24 โรงแรมสุขกิจ (H 24)
2020/12 ถนนพุทธบูชา อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 258876
จำนวนห้องพัก 17 ห้องพัดลม ราคา 100 บาท

25. โรงแรมปานสมบัติ (H 25)
4/1 ถนนไสฤาไท อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 258179
จำนวนห้องพัก 23 ห้องพัดลม ราคา 100 - 200 บาท

26. โรงแรมพิษณุโลก (H 26)
90 ถนนนเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 258425, 258944, 251566, 247999, 247555
โทรสาร 251666
จำนวนห้องพัก 62 ห้องแอร์ และพัดลม
ราคา 120 - 350 บาท

รายชื่อรีสอร์ทในเขตอำเภอวังทอง

1. เดอะฮิลล์ รีสอร์ท
กม.ที่ 44 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
42/5 หมู่ 9 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง โทร. 253059
ห้องพัก 8 ห้องแอร์ อัตราค่าที่พัก 600 บาท

2. เรนฟอเรส รีสอร์ท
กม.ที่ 44-45 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
42 หมู่ 9 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง
โทร. 293085-6 โทรสาร 293086
(E-mail : rnforest@loxinfo.co.th)
ห้องพัก 15 ห้องแอร์ อัตราค่าที่พัก 1,000-2,400 บาท

3. วังน้ำเย็น รีสอร์ท
กม.ที่ 46 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
โทร. 293411-4 โทรสาร 293415
สำนักงานกรุงเทพฯ
โทร. (02) 3188895-6 โทรสาร 3144715
ห้องพัก 35 ห้องแอร์ 6 ห้องพักรวม, เรือนรับรอง 1 หลัง
อัตราค่าที่พัก 800-4,500 บาท

4. ตาวัน รีสอร์ท
กม.ที่ 48 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก โทร. 293397
บ้านพัก 6 หลัง, ห้องพักรวม 2 ห้อง
อัตราค่าที่พัก 500-800 บาท

5. บ้านริมแก่ง
กม.ที่ 49 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
293 หมู่ 9 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง โทร. 293297
ห้องพัก 7 ห้อง, บ้านพัก 3 หลัง อัตราค่าที่พัก 250-400 บาท

6. บ้านวริทนันท์ (ธารทอง รีสอร์ท)
กม.ที่ 50 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
99/8 หมู่ 8 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง โทร. 293052
บ้านพัก 7 หลัง และเต็นท์ให้เช่า อัตราค่าที่พัก 150-1,000 บาท

7. บ้านพักน้ำตกหลังสวน
กม.ที่ 50-51 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
1 หมู่ 8 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง โทร. 293338
บ้านพัก 6 หลัง อัตราค่าที่พัก 400 บาท

8. พนาวัลย์ รีสอร์ท
กม.ที่ 52 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
41/1 หมู่ 2 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง โทร. 293040
ห้องพัก 8 ห้องแอร์, ห้องพักรวม 1 ห้อง
อัตราค่าที่พัก 500-700 บาท

9. ทรัพย์ไพรวัลย์ แกรนด์โฮเต็ล แอนด์ รีสอร์ท
กม.ที่ 53 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
79 หมู่ 2 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง
โทร. 293293 โทรสาร 293339
สำนักงานกรุงเทพฯ โทร. (02) 2373875-87
โทรสาร (02) 2383008
ห้องพัก 120 ห้องแอร์, และบ้านพัก
อัตราค่าที่พัก 1,500-5,000 บาท

10. เอส.พี.ฮัท
กม.ที่ 53-54 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
93 หมู่ 2 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง
โทร. 293402-4 โทรสาร 293405
ห้องพัก 15 ห้องแอร์ และพัดลม
อัตราค่าที่พัก 1,500-5,500 บาท

11. บ้านพักสวนป่าเขากระยาง
บริเวณทางเข้าน้ำตกปอย กม.ที่ 65 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก
โทร. 01-6044207
บ้านพักรวม 1 หลัง และเต็นท์ให้เช่า
อัตราค่าที่พัก 70-750 บาท

12. บ้านเคียงปอย รีสอร์ท
กม.ที่ 65 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (ริมน้ำตกปอย)
5/1 หมู่ 1 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง
โทร. 01-6050289, 01-6744075
ห้องพัก 14 ห้อง อัตราค่าที่พัก 300-600 บาท

รายชื่อที่พักในอำเภอนครไทย

1. บ้านสวนฝรั่ง (ไร่ฝรั่ง)
กม.ที่ 10 ถ.บ้านแยง-นครไทย
243 หมู่ 4 ต.ห้วยเฮี้ยะ อ.นครไทย
โทร. 01-8861757
บ้านพัก 2 หลัง ห้องพัก 3 ห้อง และเต็นท์ให้เช่า
อัตราค่าที่พัก 150-2,500 บาท

รายชื่อรีสอร์ทในเขตอำเภอพรหมพิราม

1. พรหมพิรามสวนน้ำรีสอร์ท
43/2 หมู่ 3 ต.ศรีภิรมย์ อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก
โทร. 01-5200339, 2110870, (055) 369010, 246414
โทรสาร : 246414
จำนวนห้องพัก 39 ห้องแอร์ บังกาโล 9 หลัง, เรือนพักรวม 1 ห้อง
ราคา 900 - 20,000 บาท

รายชื่อรีสอร์ทในเขตอำเภอบางระกำ

1. สวนทรัพย์รีสอร์ท
กม.ที่ 13-14 อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก
โทร. 371210, 371088 โทรสาร 215956
จำนวนห้องพัก 23 ห้องแอร์
ราคา 500 - 3,000 บาท

รายชื่อร้านอาหารในจังหวัดพิษณุโลก

รหัสทางไกล (055)

1. ฟ้าไทยฟาร์ม โทร. 245199, 226508-9
   กม. 10 ถ.พิษณุโลก-นครสวรรค์ (10.00 - 22.00 น.)
2. ภัตตาคาร ส.เลิศรส โทร. 258442, 251792
   4/5 ถ.บรมไตรโลกนารถ (09.00 - 22.00 น.)
3. ท็อปแลนด์ภัตตาคาร โทร. 252555
   83/5 ถ.บรมไตรโลกนารถ (09.00 - 24.00 น.)
4. แดง โทร. 251757, 2 46675
   78 ถ.สนามบิน (10.00 - 22.30 น.)
5. ห้องอาหารไวโอเล็ต โทร. 259972
   39/2 ถ.สนามบิน (16.00 - 02.00 น.)
6. ห้องอาหารมังคละ โทร. 252411-5
   โรงแรมไพลิน (06.00 - 01.00 น.)
7. ห้องอาหารกัลปพฤกษ์ โทร. 258788-9
   โรงแรมราชพฤกษ์ (06-00 - 24.00 น.)
8. เทพนคร โทร. 244070
   โรงแรมเทพนคร (06.00 - 02.00 น.)
9. ดาว์นทาวน์ โทร. 258588
   โรงแรมอมรินทร์นคร (เปิด 24 ชม.)
10. ตาลีฟู โทร. 244702-5
    โรงแรมน่านเจ้า (06.00 - 01.00 น.)
11. ห้องอาหารกากินั้ง โทร. 210543, 211696
    ถ.สนามบิน (10.00 - 23.00 น.)
12. ทิพย์รส โทร. 258200
    9/11 ถ.ไสฤาไท (07.00 - 21.30 น.)
13. แพอาหารสองแคว โทร. 242167
    21 ถ.พุทธบูชา (11.00 - 23.00 น.)
14. แพอาหารฟ้าไทย โทร. 242743, 215673-4
    ถ.วังจันทน์ (10.00 - 23.00 น.)
15. บ้านอาหารมื้อไทย โทร. 210862 - 4
    ถ.สนามบิน (11.00 - 23.00 น.)
16. ผักบุ้งเหิรฟ้า โทร. 251348
    ถ.พระองค์ดำ (18.00 - 04.00 น.)
17. ผักบุ้งเหิรฟ้า (ริมน้ำน่าน) โทร. 241983, 01-9530786
    ถ.พุทธบูชา (17.00 - 24.00 น.)
18. หมวยอีสาน โทร. 251606
    ถ.บรมไตรโลกนารถ 2 (10.00 - 20.00 น.)
19. พะเยาว์เบเกอรี่ โทร. 247717, 219657
    ถ.เอกาทศรฐ (07.00 - 23.00 น.)
20. ร้านอาหารเฟื่องฟ้า
    ถ.สนามบิน (10.00 - 23.00 น.)
21. สวนอาหารเฟื่องฟ้า โทร. 244406
    ถ.พิษณุโลก-วังทอง (10.00 - 22.00 น.)
22. พังกี่ข้าวมันไก่ โทร. 244275, 258843
    ถ.พระยาเสือ (08.00 - 14.00 น.)
23. ร้านสุมาลีสาลี่สุพรรณ โทร. 219560, 251937
    ถ.เอกาทศรฐ (07.00 - 23.00 น.)
24. พาสไทม์ โทร. 244520
    82/2 ถ.เอกาทศรฐ (17.00 - 24.00 น.)
25. ทรีเฮ้าส์ โทร. 212587-8
    48 ถนนสนามบิน (10.30 - 23.00 น.)
26. ครัวโคกช้าง โทร. 221127
    ถ.พิษณุโลก-วังทอง (10.00-22.00 น.)
27. บ้านคุณพ่อ โทร. 231574, 231577
    107/1-3 ถ.สิงหาวัฒน์ ต.ในเมือง อ.เมือง
28. ครัวมีดี โทร. 219626-9
    อาคารลิไท ถ.พญาลิไท
29. บ้านอาหารพิษณุโลก โทร. (055) 242363
    66 ถ.พุทธบูชา (17.00 - 24.00 น.)
30. ร้านอร-อิน โทร. (055) 259574
    ถ.บรมไตรโลกนารถ
31. ร้านไม้แบบ โทร. (055) 247603
    107/9 ถนนสิงหวัฒน์
32. ครัวหมวดชิต โทร. (055) 230152
    บ้านท่าทอง หมู่ 1
    ต.ศรีภิรมย์ อ.พรหมพิราม

33. ร้านอาซ้อเลิศรส โทร. (055) 244835
190/9 ถนนธรรมบูชา
34. ร้านเสาวรสโภชนา โทร. (055) 210942
21/39 ถ.สนามบิน
35. ริเวอร์ไซด์ โทร. (055) 248057
5/4 ถ.พุทธบูชา
36. ร้านกุ๊กเอียง โทร. (055) 252831, 251760
ถ.สนามบิน
37. ร้านเวียตนาม โทร. 251292, 259065
49/10-11 ถ.พระองค์ดำ
38. ร้านดานัง โทร. 230788
260/2-3 ถ.สนามบิน
39. ร้านข้าวแกงชาววัง โทร. 246571-3 ต่อ 34
245/67 ถ.บรมไตรโลกนารถ
40. บ้านไม้ โทร. 258548
93/30 ถ.อู่ทอง
41. สวนอาหารบ้านไม้ โทร. 01-9531880
51/1 ถ.พิษณุโลก-เด่นชัย (09.00-22.00 น.)
อ.วัดโบสถ์
42. แพท่าทอง โทร. 230152, 01-4740227
85/1 ม.1 ต.ศรีภิรมย์ (10.00-22.00 น.)
อ.พรหมพิราม

รายชื่อร้านอาหารมุสลิม

1. ฟา-เค-ราห์ โทร. 211400
52/2 ถ.พระองค์ดำ
2. ใบ๋มุสลิม โทร. 248276
49/2 ถ.พระองค์ดำ
3. ฮาลาล ฟู้ด โทร. 231358
50/2 ถ.พระองค์ดำ

ร้านอาหารบริเวณถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก

1. บ้านแสงตะวัน โทร. 384067
กม.ที่ 28 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (10.00-22.00 น.)
2. การ์เดนเนอร์ คอฟฟี่ โทร. 01-4614305
กม.ที่ 42 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (07.00-21.00 น.)
3. ร้านอาหารถิ่นไทย ลานลั่นทม โทร. 4753738
กม.ที่ 42 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (07.00-21.00 น.)
4. ร้านอาหารนิตยา โทร. 293212
กม.ที่ 45 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (10.00-21.00 น.)
5. กาแฟสด จ่าทวี โทร. 293271
กม.ที่ 45 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (07.00-21.00 น.)
6. ร้านอาหารริมแก่ง โทร. 293770, 01-9629982
กม.ที่ 45 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (10.00-20.00 น.)
7. มนะการกาแฟสด โทร. 01-4123325
กม.ที่ 62 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก (07.00-21.00 น.)

บริษัททัวร์และบริการรถเช่า

1. เอเบิลทัวร์ แอนด์แทรเวล
55/45 ศูนย์การค้าสุรสีห์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 242206, 246438, 243851 โทรสาร 242206
2. ณณธพร ทัวร์
316/32 ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 211141, 01-6748522 โทรสาร 248967
3. มังคละ แทรเวล เซอร์วิส
459/194 หมู่ 3 ถ.มิตรภาพ ต.สมอแข
อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร/โทรสาร 224375, 01-9454141

4. ฟาร์อีสท์ พิษณุโลกทัวร์ (ร้าน T.K.M. กลกาล)
   100/1-2 ถ.สิงหวัฒน์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
5. ป๊อป ทัวร์ (นำเที่ยว ล่องแก่ง จักรยานเสือภูเขา)
   38 ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 242060, 01-4755080 โทรสาร 210864
6. เนเจอร์ แคมป์ (นำเที่ยว ล่องแก่ง และจักรยานเสือภูเขา)
   193/6 หมู่ 5 ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร./โทรสาร 213541
7. แค้มปิ้งไซด์ เซ็นเตอร์ (นำเที่ยวล่องแก่ง)
   453/110 ถ.จรัญสนิทวงศ์ 79 แขวงบางพลัด
   เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
   โทร. (02) 4332760 โทรสาร 224375, 01-9454141
8. กรีนไบค์ แอนด์ ทราเวล (นำเที่ยวเดินป่าและจักรยาน
   เสือภูเขา)
   460/7 หมู่ 3 ต.สมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 01-6041516

บริการรถเช่า

1. บริษัท รังทองทัวร์
   บริการรถตู้ และรถเก๋งพร้อมพนักงานขับ
   55-37 ศูนย์การค้าสุรสีห์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 259973, 219510-3, 252903, 244325
2. เอวิส พิษณุโลก (AVIS)
   รถเช่าขับเอง 38 ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 242060 โทรสาร 210864
   สาขาสนามบิน โทร. 258062, 258724
3. บัดเจ็ท พิษณุโลก (BUDGET)
   เคาน์เตอร์สนามบินพิษณุโลก
   โทรศัพท์ (055) 258556, (01) 8208644
3. จุมพร รถเช่า
   บริการรถตู้ และรถเก๋ง
   35/7-8 ถ.เอกาทศรฐ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
   โทร. 214720, 248968, 01-6746395, 01-4758533

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

รหัสทางไกล (055)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคเหนือเขต 3	โทร. 252742-3
การบินไทย	โทร. 258020, 258029
สถานีรถไฟ	โทร. 258005, 244824
ศูนย์ขนส่ง	โทร. 242430
พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์	โทร. 258647, 258941
วินทัวร์	โทร. 243222, 258010
เชิดชัยทัวร์	โทร. 242959
โรงพยาบาลพุทธชินราช	โทร. 241608 โทรสาร 219844-52
โรงพยาบาลพิษณุเวช	โทร. 225245-54, 244911-21
โรงพยาบาลรวมแพทย์	โทร. 242574, 219307-11
โรงพยาบาลรัตนเวช	โทร. 258620, 210819-28
โรงพยาบาลอินเตอร์เวชการ	โทร. 284228-32
สถานีตำรวจ	โทร. 258777, 240199, 225021-2
สถานีดับเพลิง	โทร. 258000, 230666
ตำรวจท่องเที่ยวพิษณุโลก	โทร. 245357-8 หรือ 1699
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	โทร. 258966, 258609, 213612
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จ่าทวี	โทร. 212749
ไปรษณีย์	โทร. 258013, 258313, 258037
ศูนย์โทรคมนาคม	โทร. 243116-8

หมายเหตุ

- ข้อมูลและราคาที่ระบุในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้

- สงวนลิขสิทธิ์ห้ามจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

1 กันยายน 2543

การล่องแก่งลำน้ำเข็ก

จัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 3
209/7-8 ศูนย์การค้าสุรสีห์ ถนนบรมไตรโลกนารถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์ & โทรสาร (055) 252742-3
E-Mail : tatphs@loxinfo.co.th Website : http://www.thai.net/tatphs